

Nr B 231

Av herr **Hjalmarson m. fl.**, om vissa åtgärder till främjande av bostads-, egnahems- och aktiesparande.

För att på längre sikt öka det totala sparandet i samhället är det nödvändigt att det personliga sparandet i första hand stimuleras. Den personliga sparkvoten har nämligen under de senare åren odiskutabelt undergått en i förhållande till inkomst- och konsumtionsökning allvarlig relativ försämring. Denna minskning, som är en av anledningarna till den bristande balansen i samhällsekonomin, kan icke ersättas av ett offentligt sparande. Det offentliga sparandet är nämligen icke någonting annat än ett tvångsparande skattevägen, vilket på längre sikt åstadkommer mer skada än hjälp att bringa samhällsekonomin i balans. De för samhällsekonomin ansvariga instanserna måste därför främst inventera och undersöka alla de möjligheter som kan stå outnyttjade när det gäller att stimulera och öka det personliga sparandet.

I föreliggande motion framför vi följande förslag:

1) *Bostadssparande*. Den som under ett eller flera av åren 1958—1962 insätter medel i bank på särskilt bostadskonto upp till ett sammanlagt belopp av högst 5 000 kronor för ensamstående och 10 000 kronor för gifta skall få göra avdrag härför i deklarationen. Om medlen användes för förvärv av eget hem eller för gäldande av insats i bostadsrättsförening, blir skattebefrielsen definitiv. Bostaden kan uppföras även på jordbruksfastighet.

2) *Egnahemssparande*. Den som under året amorterar å skuld på egnahemsfastighet mer än 1,5 procent av fastighetens taxeringsvärde skall få avdrag för det överskjutande beloppet, dock högst 700 kronor.

3) *Aktiesparande*. I dagens läge är det synnerligen angeläget att anskaffa riskvilligt kapital som kan ställas till näringslivets förfogande, inte minst emedan våra konkurrentländer undan för undan hämtat in vårt lands tidigare försprång och nu på flera områden gått förbi oss. Detta medför i sina yttersta konsekvenser ökade svårigheter att uppehålla en hög och säker sysselsättning.

De viktigaste orsakerna till bristen på riskvilligt kapital torde bland annat vara den starka penningvärdeförsämringen och det under senaste decenniet ständigt stigande skattetrycket. Därvid torde dubbelbeskattningen av

kapitalinkomst ha i speciell grad medverkat. För närvarande beskattas aktiebolagens vinst statligt och kommunalt med sammanlagt mellan 55 och 60 procent. Dessutom beskattas aktieutdelning som inkomst och träffas således av den kraftiga marginalbeskattningen.

Den praktiska formen för skapandet av det önskvärda riskvilliga kapitalet är aktiesparandet. Det bör vara angeläget att stimulera allt flera människor att placera åtminstone en del av sina sparmedel i aktier eller andelar i ekonomiska föreningar.

En metod att åstadkomma ett ökat intresse bland allmänheten för aktie- respektive andelssparande vore att genomföra en speciell skattefrihet för avkastningen av aktier och andelar. Tanken att medge skattefrihet för viss inkomst av kapital är redan accepterad i det svenska skattesystemet. Önskvärdheten att erhålla ett på bred bas utspritt, långfristigt riskvilligt sparkapital motiverar emellertid en utvidgning av avdragsrätten vad gäller avkastningen av kapital då avkastningen härrör från aktier och andelar i ekonomiska föreningar.

Vi förordar alltså att avkastningen av aktier och andelar i ekonomiska föreningar i fortsättningen skall befrias från inkomstskatt intill ett belopp för ensamstående om 200 kronor och för äkta makar om 400 kronor.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer vi,
att riksdagen måtte antaga följande

1) *Förslag*
till
förordning om bostadssparande

Häri genom förordnas som följer.

1 §.

Den som under ett eller flera av åren 1958—1962 insätter medel i bank eller annan penninginrättning å särskilt konto för bostadsanskaffning (bostadskonto) må åtnjuta uppskov med taxering till kommunal och statlig inkomstskatt för vad sålunda insatts efter vad nedan sägs.

2 §.

Uppskov enligt 1 § må äga rum för ett belopp av tillhoppa högst 5 000 kronor under nämnda period, dock att för äkta makar beloppet må utgöra sammanlagt 10 000 kronor.

3 §.

Å bostadskonto insatta medel skola vara avsedda för förvärv av eget hem eller för gäldande av insats i bostadsrättsförening. Den omständigheten att bostaden är förenad med utrymme för ägarens yrkesverksamhet skall ej

utgöra hinder för uppskov, som i 1 § sägs, under förutsättning att bostadsändamålet prövas vara det väsentliga, ej heller den omständigheten att bostaden är uppförd å jordbruksfastighet.

4 §.

Belopp, för vilket uppskov med taxeringen erhållits, skall upptagas som intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet för det beskattningsår, då uttag från bostadskonto sker, såvida icke de uttagna medlen under beskattningsåret använts för ändamål som i 3 § sägs, i vilket fall skattebefrielse skall äga rum.

Å bostadskonto insatta medel, som icke uttagits före utgången av år 1967, skola upptagas till beskattning vid 1968 års taxering.

5 §.

Bank eller annan penninginrättning, som mottagit insättning på bostadskonto, har att varje år före den 1 februari underrätta taxeringsnämnd i vederbörandes hemortskommun om sammanlagda beloppet av under näst-föregående kalenderår verkställd insättning å bostadskonto eller utbetalning från sådant konto.

6 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1959.

2) *Förslag*
till

Lag angående ändring av kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Häriigenom förordnas att 39 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (370) skall erhålla följande ändrade lydelse, samt att till 46 § skall fogas ett fjärde moment av nedanstående lydelse.

39 §.

3 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 38 § 1 mom. förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 300 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med den andra maken, må nu avsett avdrag

för dem båda gemensamt åtnjutas med 600 kronor. I den mån intäkten utgör avkastning av aktier eller andelar i ekonomisk förening må det extra avdraget ökas med 200 kronor eller, om den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levtt tillsammans med den andra maken, med 400 kronor. I intet fall må dock skattskyldig åtnjuta extra avdrag med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de i 1 mom. avsedda kostnaderna.

(Se vidare anvisningarna.)

4 mom. Har skattskyldig, som är ägare av annan fastighet, inrättad till bostad åt en familj jämte personliga tjänare (enfamiljsfastighet) eller två familjer jämte personliga tjänare (tvåfamiljsfastighet) eller som innehar lägenhet med bostadsrätt, under beskattningsåret verkställt amortering av skuld å sådan fastighet eller sådan lägenhet till ett belopp överstigande 1,5 procent av fastighetens taxeringsvärde eller, beträffande bostadsrättslägenhet, den del av fastighetens taxeringsvärde som belöper å lägenheten, må han i hemortskommunen åtnjuta avdrag för överstigande amortering, dock högst med ett belopp av 700 kronor och endast i den mån den sammanlagda amorteringen icke motsvaras av en minskning under beskattningsåret av den skattskyldiges eller dennes makes sammanlagda hos banker och andra penninginrättningar inestående medel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1959; dock att äldre bestämmelser skola gälla i fråga om 1959 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1959 eller tidigare år.

Stockholm den 3 juli 1958

Jarl Hjalmarson

Martin Skoglund

T. G. von Seth

Leif Cassel

Ernst V. Staxäng

Einar Hægglom

Carl Östlund

Tage Magnusson
